

Mgr. Bohumila Zelenková – profesní životopis

nar. █████

Scenáristka a dramaturgyně. Vystudovala Divadelní fakultu DAMU, obor dramaturgie a divadelní věda (1960). Jako dramaturg pro původní dramatickou tvorbu byla zaměstnána v ČST (později v ČT) v letech 1960 -1995, později 9 let v archivu ČT v programu pro dramatickou tvorbu do r. 2011. Ve svém životopise zdůrazňuje, že je člověk jedné profese, zaměstnaný v jediném podniku a v jednom oboru, celý život s jedním partnerem (60 let s Otto Zelenkou), dvaapadesát let s neodpuštělně špatným kádrovým profilem a to vše bez stranické příslušnosti. Do televize nastoupila v jejích začátcích, kdy toto nové medium teprve vznikalo. Měla možnost podílet se spolu se zakladatelskou generací na hledání specifiky nově vznikajícího žánru televizní hry, na vzniku seriálů (Sňatky z rozumu, F. L. Věk, Cirkus Humberto, Panoptikum Města pražského, Zlá krev a dalších) a televizních filmů a inscenací (asi 300 titulů), z nichž dnes většina patří do Zlatého fondu a i dnes se reprizují. Jestli i dramaturg může mít nějaký charakteristický rukopis, tak ten její najdeme v prvních historických seriálech v osudech dramatických postav na pozadí doby, ve všímavém přístupu k charakteru člověka a jeho společenského zařazení, v hledání spravedlivého pohledu na již historicky zařazené postavy např. Waterloo, Muž v pozadí, Noc rozhodnutí (Hácha), Generál Eliáš, v hledání aktuálního smyslu her se záměrem ovlivnit divákovu myšlenku (jedenáctidílný cyklus pro mládež „Tak se ptám“).

Je autorkou televizních her a filmů (asi 30 titulů), zejména komedií (Kaviár jen pro přátele, Začalo to karafiátem, Jestli jednou odejdu) a her pro děti a mládež (Podej mi ruku a přestaň se bát, Přijed' si pro mne, tady straší), společenských dramát a adaptací (Tetinka, Ministerstvo strachu, Hostinec U létavého draka, Příběh kriminálního rady podle L. Fukse, Nenávist podle Galsworthyho). Je autorkou filmové pohádky Jak se budí princezny (režie V. Vorlíček). Umožnila vznik „Tří oříšků pro Popelku“ poskytnutím svého autorského jména. Po odchodu z televize až dodnes spolupracuje na soukromých projektech filmů (např. Čtyřlístek ve službách krále, Andílek na nervy, Harlekýnovy milióny).

Tvorbě se aktivně věnovala i v Nadaci pro podporu filmové tvorby při FITES. Opakovaně členka správní rady Dilia po tři volební období (r. 2010).

Nebyla jediným dramaturgem svého manžela, ale tituly, které spolu vytvořili, patří k těm nejlepším z tvorby Otty Zelenky. Později měla možnost svou lásku k dramaturgii uplatnit i na tvorbě svého syna Petra Zelenky, z něhož vyrostl úspěšný filmový režisér a scenárista (Knoflíkáři, Rok ďábla, Karamazovi).

SCÉNÁŘE

- 1999 Z rodinného alba
- 1997 Nenávist (TV film)
- 1997 Cesta do Paříže (Bakaláři)
- 1995 První a poslední (TV inscenace)
- 1994 Přijed' si pro mne, tady straší (TV hra)
- 1992 Případ kriminálního rady (TV film)
- 1992 Tvář za sklem (TV hra)
- 1989 Jmenuji se po tátovi (TV film)

- 1985 Jestli jednou odejdu (TV film)
- 1985 Případ Jaruška (TV film)
- 1982 Ale je ženatý (TV hra)
- 1981 Budu ti psát (TV hra)
- 1981 Černá kulička (TV hra)
- 1981 Začalo to karafiátem (TV hra)
- 1980 Oddělení zvláštní péče (TV inscenace)
- 1978 Podej mi ruku a přestaň se bát (TV hra)
- 1977 Jak se budí princezny
- 1977 Tetinka (TV inscenace)
- 1976 Až bude padat hvězda (TV inscenace)
- 1973 Ministerstvo strachu
 - 1973 *Tři oříšky pro Popelku* (svým podpisem přikryla autorství zakázaného Františka Pavlíčka)^[1]
- 1972 V těžkých dnech
- 1971 Hostinec U létavého draka (TV inscenace)
- 1969 Kaviár jen pro přátele (TV film)
- 1966 Dvě z Říma (TV adaptace)
- Ministerstvo strachu (TV film)

• Dramaturgie

1995 Genrál Eliáš (TV inscenace)

1993 Noc rozhodnutí

- 1992 Život a dílo skladatele Foltýna (TV hra)
- 1991 Ukradený kaktus (TV inscenace)
- 1988 Cirkus Humberto (TV seriál)
- 1988 Dvě z Paříže (TV inscenace)
- 1987 Muž v pozadí (1.-4.)
- 1987 Panoptikum Města pražského (TV seriál)
- 1986 Případ Kolman (TV film)
- 1986 Zlá krev (TV seriál)
- 1985 Gobseck (TV inscenace)
- 1983 Jako kníže Rohan (TV inscenace)
- 1979 Inženýrská odyssea (TV seriál)
- 1977 Podivné přátelství herce Jesenia (TV inscenace)
- 1973 Poslední dopis (TV inscenace)
- 1971 F. L. Věk (TV seriál)
- 1971 Lidé na křižovatce (TV film)
- 1970 Julián Odpadlík (TV film)
- 1969 Bellevue (TV film)
- 1969 Obžalovaná (TV film)
- 1969 Vyloženě rodinná historie (TV inscenace)
- 1968 Sňatky z rozumu (TV seriál)
- 1967 Waterloo (TV film)
- Manželská tonutí (TV seriál)

Mgr. Bohumila Zelenková

Koncepce kandidáta – Mgr. Bohumila Zelenková

Fungování Státního fondu pro kinematografii v jeho krátkodobé i dlouhodobé koncepci považuji za činnost nesmírně potřebnou, odborně řízenou, promyšlenou a s důležitým praktickým dopadem. Na jeho činnosti z pohledu nezasvěceného kandidáta nenalézám žádných potřebných organizačních i obsahových změn.

Činnost Rady nechápu jen jako finanční podporu pro vznik nových kinematografických projektů, ačkoliv to pro žadatele má asi největší význam. Podání žádosti o podporu a pojednání na Radě znamená pro tvůrce zařazení díla (mnohdy poprvé) do systému hodnocení, potažmo konfrontaci s jinými současnými projekty (častý výskyt podobných témat, žánrů apod.) Rada na druhé straně takto pomáhá vytvářet určitý profil české kinematografie a potažmo ovlivňuje kulturní úroveň diváka. A to jsou dva nesmírně důležité koncepční faktory.

Výchovu diváka při vnímání umění a třibení jeho estetického citu považuji v dnešní době za naléhavý úkol. Díky české filmařské tradici, která vždy pracovala s tématem české společnosti a s nadčasovými tématy, tady stále ještě máme diváka, který je schopný v kině spoluprožívat a myslet, přijmout společenská témata a jako svou potřebu požadovat estetický zážitek. Ale už je to menšinový divák. Zahraniční komerční produkce jej směřuje do pozice „popcornového diváka“, který se přišel do kina bavit a nějak strávit odpoledne a který navíc mnohdy ani nepřišel na film, který si vybral, ale na ten, který se v multiplexu právě náhodou v tuto hodinu promítá.

Konkurenčnímu prostředí se nedá čelit podbízivostí divákovi, důrazem na zábavnost, odlehčenost témat, či připisováním happy endů. Myslím, že jediná cesta je profesionalita – s důrazem na myšlenku díla (jako důvodu jeho vzniku), přitažlivost děje, pravdivost charakteru a volba tématu, které tak zvaně visí ve vzduchu, které má potenciál diváka oslovit. K poslednímu článku tohoto řetězce vede jeho začátek, kterým je scénář, který se ocitl na Radě s žádostí na vývoj.

Rada není všemocná. Možná jen pár procenty může přispět k zvýšení profesionálních kvalit chystaných filmů a to tím, jaké si stanoví priority hodnocení. Myslím, že by nepomohlo preferování určitých témat nebo určitých žánrů na úkor jiných. Spíš jde o to dovést předložené dílo k profesionální bezchybnosti, a to už ve fázi vývoje textu či přípravy výroby. Není například třeba preferovat společenské téma před zábavnou komedií, pokud tato komedie bude mít všechny žánrové parametry. Věřím, že divák určitou kvalitu filmu vnímá podprahově, a že ji stále ještě potřebuje, ač to mnohdy není schopen sám takto formulovat.

V konečných tvarech filmů je občas vidět (a je to názor i diváků), že chyběl dramaturg (a nemyslím jen ten na titulcích). Profese dramaturga je dnes upozaděná nebo podřízená či úplně nahrazená producentem. Tím že není požadovaná, hrozí jí – podobně jako tomu výše zmíněnému divákovi – přinejmenším zakrnění. Jak vrátit dramaturgii závažnost při tvorbě – to by bylo předmětem mých budoucích úvah. Celkově bych se jako případná radní snažila využít svých dvou profesí, které se týkají kvalitní literární přípravy filmu.

Jako dlouholetý a hodně pilný dramaturg mám zkušenost se začínajícími autory stejně jako se zkušenými se silnou uměleckou ctižádostí. Nejtěžší na rozhodování Rady považuji to, aby bylo spravedlivé. Odhadnout talent debutanta a vidět dopředu

experimentální projekt, dát jim oběma potřebnou důvěru – k tomu by mi mohla pomoci moje dlouholetá praxe.

Jako autorka filmů a televizních her mám osobní zkušenost s řemeslnou stránkou díla, s hledáním správného tvaru v mnoha verzích scénáře, podloženou teoretickými studii.

Mgr. Bohumila Zelenková
28. 11. 2022